

Előfizetési árak

Évesz évre . . . 6 frt — kr.
Fél " . . . 2 frt 50 kr.
Negyed " . . . 1 frt 25 kr.
" nótóknek egy évre 3 frt — kr.

Hirdetések

a legutányosabban számítatnak.

BAJA

vegyes tartalmu hetilap

Szerkesztőség

hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:
Rochus utcaza 42. szám.

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nánay Lajos könyvnyomdájába küldendők.

Megjelen minden vasárnap.

Egyes szám ára 8 kr.

Kéziratok nem adnak vissza.

A szépművészetekről.

Az emberi társadalom szellemi műveltségének ismeretét képezi azon előhaladottság, melyet a szépművészetek oly sokféle terén tapasztalunk. A költészet nem egyéb mint a tisztult kedélyeknek viszhanga; a zenészet nem egyéb mint a költői lélek ünnepeles harmóniájának hangokba való öntése; a szobrászat, festészet, s a magasabb építézet nem egyebek mint a nyugodt szellem képzelőerő szabályos alakban való kifejezése.

Tulajdonképen nem is létezik emberi lény, mely a szép iránt — már saját fogalmai szerint — vonzalommal ne bírjon. A vad is gyönyörködik azon karcolatokban, melyet ujja tá; ő is örönd a kagyló sornak, melyet felülvizre ékesség képen nyakára alkalmaz; ő is élvezetet talál dobjának monoton hangjában, vagy fülserető harci dalában, melyely ünnepeleyleit fűszerezi. A szépsézet általános emberi vonás, csak hogy nyilvánulási igen különbözők.

Vajmi gyakran megtörténi, hogy valamely nemzeti a szépművészetek egyik ága iránt kiváló tehetségét, s így benne kiváló előrehaladást tanusít, míg a másik ágban a kezdeményezés legelső fokán nem képes telmekedni.

Míg Egyiptomot és Asszírt is az csodáján nagyon előrehaladott építészet, mely bár romokban és törmelékben maradtunk ránk, mégis kellő fogalmat nyújt azon alig elérhető szépről, melyben

palotái s templomai pompáztak; addig szobrászata oly kezdetleges, hogy két balkezzi alakjaival, idétlen karcolataival, madárrei s embertestű izzeivel, s egyébb szobrjeivel épenösségel a neveléséget érteztől költi föl bennünk.

A klasszikus görög föld a főnem erebicitura mellett érte a festészet és szobrászat netovábbját is; s míg bannalaba ejtemek fölséges építményei, Praxiteles és Phidias az eddig még tal nem haladott álláspontot érték el remek-ikkell. Ugyanez áll a rómaiaknak a görögöktől kölcsönzött művészetéről. Azonban hol maradt mindezeknek zeneszete; hol maradt a hangok magasoszt költészeté; hol a szépművészetek ezen valóban elvárászozó ága, mely a testi fölökben behatolva a lélek hűrgját illíti meg; mely szó nélkül beszél, és beszéd nélkül hűit és elragad. Korunk számára maradt a földadatt, hogy a szépek ezen terén a megmívelés, és alkosszon örökbecsi emléketeket, melyeket a századok s ezredk vastoga nem képes megromtani.

Már a fejlődésnek az előrehaladásnak ezen vázolt sorrendje is elegendőleg mutatja, a szépművészetek melyik ágát illíti meg az elsőse.

A költészet, az építészet, a szobrászat, a festészet előrehaladtak; készíték a talajt, alkották a fogékonyaságot; nemestik a kedélyeket, hogy felvirágozhasson a zenészet magasoszt fája, hogy így az emberi szellem önművelésében elérje azon pontot, melyen túl nem haladhat; melyet elérve csak egy kötelme maradt, a nagy vívmányokat feltartani.

S ami áll általában az egész emberi társadalomról, hogy a szépművészetek fejlettsége mutatja meg az emberi műveltség föltartát; ugyanez áll az emberisége

kisebb töredékeiről, hogy ugy mondjam a kisebb társadalmaokról. Ha országot országhoz, várost városhoz hasonlítunk, azt fogjuk tapasztalni, hogy egyik nemzetnél jobban, egyik városban jobban ki van fejlődve a népek érzéke, mint másutt; egyiknél több képességet, több lelkesesést, több törekvést találunk a szép iránt, mint másutt.

S különösen ha városunkra tekintünk, az önlelgyűltéget jöteköny értezeté támad fel bennünk; mert tagadhatatlan, hogy a szépek azon terén, melyet művelünk módunkban áll, nemcsak buzgalomban, hanem oly előre haladást volt többször alkalmunk tapasztalni, mely városunk műveltség állapotaira a legkedvezőbb világot veti. A mükedvelők szintársulatainak előadásaira többé nem is megünyk csekély igényekkel, hanem helyes és összevagy sz-replést várukn. És nem eszlödnék. A mükedvelők philharmonikus hangversenyreire nemcsak azért járunk, mert dívat, mert illik, hogy a társaságban mi is jelen legyünk; hanem mert tudjuk, hogy a néhány pillanat, melyet a hangszerék dallamai között elölölünk, szellemi élvezetet fog nyujtani. — Ily körülmények közt érdekeltek tekintünk azon hangversenyre, mely folyó hó 25-én a jötekönyaság némes czéljárta fog tartani. Hísz oly szereplők fognak közremüködni, kiknek jó híret már elegendőleg ismerjük.

A hozánk beakadott s már között sorrend oly zenei darabokat — húrnat Lisztot — tintet fel, melyeket a legközelebbi hangversenyeken szokás előadni. És különösen kiemelendők tartjuk Berlioznak hegedűi változatait, melyben t. művésztünk Matuschek Antal ur fogja ritkán hallható művészetét bemutatni. — E hangverseny újból taubonyozságot fog

tenni városunk szellemi műveltségének magas fokáról.

Emlékirat

népskolákni állapotának orvoslása ügyében, Baja város tettes törvényhatóságához.

Czirfusz Ferenc királyi tanácsos és Bács-Brodhreg-megyey kir. tanfelügyelő ur a február 12-én tartott közgazgatási bizottsági ülése népskolákni állapotáról egy sok részletességgel bíró és nagy bégyelemre méltó emlékiratot nyujtott be, amely emlékirat a törvényhatósághoz lett bővebb tárgyalás és az abban jelzett hiányok mielőbbi orvoslása végett utasítva.

A mielőbbi iskolaszék, mely a városi tanács előtt évek előtől föltartta már a királyi tanfelügyelő ur által jelzett hiányokat s részben egy évtized óta sürgeti azok megszüntetését, csak köteleiséget vél teljesíteni, ha az iskola föntartó városi képviselőket szemben is elmondja a királyi tanfelügyelő ur emlékirata alkalmából tapasztalatait és nézezetét a fonnforgó bajok és hiányokról, s ha ezzel kapcsolatban mindjárt némi tervvellett is lépfölugy az egyes városrészek is kollekollepteleire, mint azok belső fölszerelésére vonatkozólag; mert akkor a tettes képvisölés tetit tisztában levén úgy a szükségesekkel, mint az ezek elhárítására szükséges áldozatok nagyságával, bölcs tanácsadásaiban könnyebben megállapíthatja a tervetök egymásutánját s részletesen tervezkészképhet arról is, minő forrást nyisson az itt fölmerülő kiadások födözésére.

TARCSA.

A megtért.

— Elbeszélés. —
Irtá: ZALAY SÁNDOR.
(Vége.)

Tízszor lehetette be a természet rideg fuvalmával a földet, tízszor fedte hóvalja a kopár mezőket és hullott le a fák lombja, s ez idő alatt hány szerelmes szív sándorolt a boldogok bonába s hányan keblében gyűlt fel a szerelmi láng, csak egy nem volt vig: az ó éitet örökös hó lepel fedte, neki nem virult ki a lomb, nem zendült fel a madárad, hanem sötét bő hunóit keblében minden évszakon keresztül; ez Szeghyt Gyula volt, kirel hirt elváltozta óta semmit sem hallottak.

Feledésbe ment e hosszú tíz év alatt elkovetett gyilkosság. — Szepfaludyék is már elköltöztek a boldogok bonába, Szeghytől pedig már nem is igen tudtak semmit, birtokukat elfoglalták, a rokonok és elődökük pedig emlést sem tettek.

Hja tíz év alatt sokat lehet felejtetni. Báródy Elemér szintén már a megtett emberek között foglalt helyet, már 28 éves volt és szép állással bírt, azonkívül egy kedves nével, ki földafaludt tüzte ki a családi boldogságot fenntartani.

Csak néki jutott olyan észbe Szeghyt, s ilyenkor olyan kínos emlék merült fel benne, s fájdalommal mondotta: E fű bizony jobb sorost érdemelt volna, mert bárhol legyen, sorsa, állapota nem irgyendő, bizonyára földafaludt lett.

Néjének többször beszélt róla, mindenkor sajnálkossággal és intő például azoknak kik hason elkenyveztetésben szenvedtek, mert

e könyveztetésnek utó következménye a legborzálóbb.

Érviz vilékét rettegésben tartotta több évig egy rabló banda, kik vakmerőségüket annyira vitték, hogy beun a városban nappal tette vighez rablásokat annékkül hogy a törvény suttó keze csak egyet is közölök elérte volna.

Érviz és utána az egész környék rettegett: nem tudták melyik perczben lesznek vagyonuk és életük föl megfosztva, melyik napen mondhatják, hogy vagyonuk csak volt de nincs már.

Különösen az utazók rettegették, mert a vilék telve volt sürű átláthatlan erdővelk, honnan minden famogók leselkedhetett a rablók: a veszedelem annál nagyobb és rettegetőbb, ha az váratlanul és az eszközölő látása nélkül történek, mind itt Érviz táján.

A banda főnökét „Bánatos Sándor”-nak hitták, s e név halálása elegendő volt arra, hogy borzadály és rettegéssel párosult félelem fusson be mindenkik.

Nem ismert különösen a főnek semmi irgalmat és kegyelmet, hanem kegyetlen volt és verszonyjához, mert ő nem pénzért és haszonleséssel gyilkolt, hanem embergyölöllelöl: néki minden élő lény — kivivé társait — gyölölotes volt.

Hasztalan volt minden keresés és utánjárás, őt előlgni sehogy sem bírták, pedig tíz évig folyton Érviz táján Kegegyelenedtek.

A kiknek volt alkalma vele találkónni s épen megemnekedtek gyilkója elől, magas növésű, fekete hajzat és esinos korszakál, még csinosabb magyar bajuszal bírónak állították, kinek aróljáról inkább szelidség és nyájaság volt lezálvatható, mint a vadság és kegyetlenség, hanem igenis fénytelen szeméből a szalajásig híven tükrözödött vissza: öltözte a eszékeőkhöz hasonlított.

Ha gyilkolt, mindig azt mondta: majd megtudjátok még ti, kik élve maradtok, hogy ki az a Bánatos Sándor, mert ő nem betárukn születtek.

Egy ószí napon, midén még a fak koronája diszelgett, a madarak kedvesen csvegtek a lombokon, s a pásztor mélabus furulya hangja futotta be a léget, melynek ünnepies jellegét még inkább emelre a nap és a ragyogó égből — Báródy Elemér kedves nével a közeli városba rándult s utok epen azon erdő mellett vitt el, hol tartózkodni állították Bánatos Sándort társaival.

Már maga az erdő is borzongást keltő volt, mert abba csak alig pár lépésnyire lehetett látni, azontul pedig gáztolták a látást a sürűn álló fák, melyek előlki kuszó-növényekkel voltak befüta.

Mintegy negyed óráig haladtak az erdő mellett, mi még inkább hasonlított a vadonhoz, midén egyszerre ember okozta zajt hallottak az erdőből, ekkor nem volt más mint mennök, mint magokat lsten irgalmisságába ajánlani és készen vártni a közélgi halált.

Báródy fegyverét lövérsen készen tartá, neje pedig a kocsi aljába húzódtó és sirt félelemben.

Megálly! hangzott az erdő sürjéből, mire Báródy fegyvere elsült, ő maga pedig vissza hanyaltott kocsijába.

A kiáltás ismétlődött, de ekkor már mintegy 8—10-en jöttek ki az erdőből, a rablók, egyik magas, barna volt, egyenesen Báródyhoz tartott és a lehető legnyersebb hangon kérde:

Ki vagy?
En Báródy Elemér uradalmi tiszt vagyok, s ez itt mettellem nom!
— Báródy Elemér! ez a név nekem ismerős, én, mit nem sokat késünk, végezzünk! . . . Pénzedet!

— Szívesen, csak életemet fejejtök meg és különösen nőnnék drága életét! . . . Ne bánatosok szívesen adok mindent!

— En Bánatos Sándor vagyok a hírneves rabló banda főnöke! felelt cnyukosan a betyár.

E szóra Báródy és neje nyárfalevélként reszketni kezdettek, szólni nem bírtak, hanem igen is zokogtak és e zokogások új megindító volt, hogy meghátotta meg a betyárú szívet is, mert egész bizalmasan kezdett velök beszélni.

Bátorságot volt magának e bizalmaság (!) után B ródye neje és kérte őt, hogy életét kíméljé, mert alig pár hét múlva ő anya lesz.

Felelet nem érkezett erre, hanem visszatért Bánatos Sándor a névre.

Báródy Elemér nekem Verhégben jó barátom volt, együtt jártunk iskolába; mi fő ő volt az egyedül, ki hozzám bizalmas volt és szeretett engem.

— En ugyan Verhégben a gymnasiumba, de Bánatos Sándorra nem emlékszem pedig mindannyi, ki ott tanult nekem igen jó barátom volt, felelt Báródy megtelepte e furesa ismeretség áttal.

— Az én nevem még akkor nem volt Bánatos Sándor, hanem más, melyet én már 10 év óta nem viselek; Szeghyt Gyula! felelet meghatottan ő, és intett a társának, hogy hagyják kissé magára őt, mire azok ismét vissza mentek a vadbona.

— Szeghyt Gyula! . . . Oh akkor hogy ne ismernelek, hisz te voltál nekem legjobb barátom. Hány jó napot töltöttem mi együtt s hányszor busultunk közösen; és te társadalomból kiközösített magad? mond mért? mond nem sajnáltad-e a világgal örökös szakítást és magadat a törvény által lidözötté tenni ok mond, mért léltél

Kedjük az istván megyei iskoláknál.

Mielőtt az előbb használt épület, mely már-már eltemetésül fenyegette iskolagyermekneket, teljesen összeépült, az iskolaszék 1870-től kezdve évről-évre folytón kérelmezte egy oly iskolaépítést fölláttatni át, melyben az istván-megyey, jözföld városi és részben más szomszéd városrészek iskolás gyermekei számára az oktatás összpontosítását. A város pénzügyi helyzete, mint a tettes Tanács több ízben jelezte, nem engedte meg annak fölláttatását, s így midőn a régió épület összeomlott, egyik iskolát egy szűk udvari szobába, a másikat pedig a város legszélső tévkő s így fekvésénél is alkalmatlan épületbe kellett elhelyezni; mert oly tágas terem, minő iskolának megkívántatik, máshol egyáltalán nem volt található.

Be kell vallani, hogy mindkét teremnek iskolai ezélokra való használása mélyen sérti Baja város méltóságát és tekintélyét, ha nem is említjük, hogy ugyanazon házból, ahol az iskola létezik, egyszerűnind bormérés van, — s ezért annál nagyobb örömmel vettük tudomásul, hogy a tettes törvényhatóság 5400 forint szárazot megadott, így építendő iskola fölláttására, mivel a jelenlegi iskola helyiség különben is oly szűk ezen városrészek tanköteleinek befogadására, hogy midőn a Kellner tanító által vezetett iskolából a túlműködés miatt újabb a leány gyermekeket el kellett külföldön, a külön lény osztály mellett még mindig 101 tanköteles fű maradt a nevezett tanító vezetésé alatt, holott egy-egy tanteremben 60—70 a rendes szám, s az 1868. évi 38. t. cz. csakis 80 tanuló vezetésére kitétele a tanító.

Előadhatlan szükséglet tehát itt egy iskolaépület fölláttása, s az iskolaszék alkalmas telkeket szemelt ki e célra, hanem részletes tervet és költségvetést is készített, mely évi előtt be lett a tettes Tanácsnak mutatva. Ezen terv szerint két telek megvétele, (hol t. i. az összpontosított iskolai összes tantermet el lehetne helyezni.) 1600—700 forintba kerülne, az épület föllemlése pedig, ha a régia anyagot a város saját készletéből szolgáltatja, incirca 6500 forintba, s akkor itt 3 fű osztály (Kellner, Csatlós és Lissák osztály) mellett még egy leány osztály, egy óvoda s a fűtőegységet végett egy tanítói lakás is volna. Ezen terv valósítása által ezen városrészt. hosz-

szu értizedekre el lenne látva iskolaépülettel.

Nem kevésbé égető kérdés az iskola építés a honok és szállás város részek fű-iskoláinak elhelyezése céljából, ha ott a tankötelesek befogadásáról s azok fokozatos tanításáról akarunk gondoskodni.

A megelövű épület 4 szűk teremből könnyű módon háromtagosabb tantermet lehetne alakítani, s ha itt egy fokozatos sággal bíró három osztály leányiskola szervezetenek, egészségi tekintetben sem lehetne többé kifogás, a rendszeres és fokozatos tanítás is biztosítva lenne.

Ez esetben azonban a két fű-osztályt, mely azelő legszoros értelemben be van itt a tanítás érzékeny kárára szulova, más helyet kell keresni, még pedig, mint ezt az iskolaszék 1874-től sürgeti, a vasúti főútvonal és oly helyen, hol mindkét városrészt könnyen és egyaránt megközelítheti. Erre is volna már alkalmas telek kizemelve, mely jelenleg éppen áruba levén bocsátva árulási telkével és számos épületeivel együtt oránylag igen jutányosan megszerezhető volna, míg talán később, ha más kezre kerül még ráfizetés mellett is kites, valjón egyáltalán megles-e szereshető. A Glück-féle iskola két fű osztályt itt egyesítetnék ez esetben ispánovics tanító iskolájával, s kello tágas terem mellett a tankötelesek befogadásáról is lenne gondoskodva, a jelenleg szétforgácsolt tanerők is csoportosítottanának, mi csak előnyére válnék népiskolák jövőének és a tanteremfű fokozatos menetének.

Az új iskola épület itt is 6—7000 forintba kerülne, s így az összes szükséglet 13—14 ezer forint lenne, midő azután a Glück-féle iskolaépület is át lenne alakítva, az új iskolaépület is föl lenne emelve.

Áttérünk a belvárosi iskolák jelenlegi épületeire.

Ennek a vásártérre néző éjszakai oldalra száraz és egészséges volna, de a teremek szélszerűen. Az Újhejly tanító által vezetett első osztály tanterme oly szűk, hogy a gyermekek szulova vannak be, mi egészségi tekintetben is hátrányos, az írás vezetésénél is sok kívánni valót hagy. A Lissák féle terem keskeny és oly hosszú, hogy a mint kissé homályos idő van a téli hónapokban, az utolsó padokból a táblát nem látja a gyermek, s viszont a gyermeket alig lát-

hatja a tanító. A másik épület szárnyban elhelyezett két terem tágasabb, de mivel itt hajlan állók voltak, nyáron nagy ill, egészségtelen bennök a kipárolgás, úgy hogy az ablakoknak folyton nyitva kell lenniök a nyári hónapokban, mi ismét állandó légzuhannal jár, ami a gyengébb idegzeti gyermekekre hátrányos. Idejéről, hogy nincs torna helyiség, nincs az annyira fontos és szükséges rajzterem, ha nem is említjük, hogy helyeténél fogva sem alkalmas belvárosi iskolának, melynek valahol a városháza közelében kellene elhelyezve lennie, hogy minden oldalról egyaránt könnyen hozzáférhető legyen.

Igen föl lehetne azonban ezen épületet használni a tervbe vett ipar és kereskedelmi iskola céljaira, mi talán annak létesítését annál is inkább előmozdítaná, mert az állami képzés szomszédságában levén, egyes tanteremk eloldósára az ott alkalmazott tanerők is annak inkább vállalkoznának. Tekintettel ugyanis azon körülményre, hogy az ipar és kereskedelmi iskola 1—1 osztályát alig 20—30 fogja látogatni legjobban esetben, míg a népiscola 1—1 osztályában 80—90 tanuló nyer oktatást, a látogatók esetleges számához mérten 4—5 kisebb terem lehetne alakítani a vásártérre néző oldalán, mely a másik két nagyobb tanterem közül egyik alkalmas volna iparünelhelynek, a másik torna helyiségnek.

Ezen esetben azonban itt is fűtőforragn az építkezés szükségessége, minök eszközlése végett még 1869-ben, a gymnasiumi épületnek átadása után rögfön kiküldött úgy az iskolaszék, mint a törvényhatóság egy-egy bizottságot terv és költségvetés készítésére végett, mely bizottságok jelentése azonban 1869 től maig sem kerültek a közgyűlés elé tárgyalás végett.

Itt a pénzüszükséglet, ha a város belső részén és kissé diszebben akkorik ellátni az iskolaépületet, s ha kellő föl torma helyiséggel, rajz és díszteremmel, s a fűtőegységet követlen gyakorlati háza végett egy tanítói lakással is el akarjuk látni, 18—20 ezer forintba kerülne.

Hátva van, meg a föl s z e r e l e s. Miután a tanfelügyelő emlékirat is jelzi, az összes iskolákban oly primitív alakotús padok vannak, hogy a gyermekek lábba sem éri a földet, az azol testi rendes fejlődése is gátolva van általuk. Mig az

istván megye-jözföld-városi és a szállás-honokrész két iskoláépület föl nincs emelve, ezek orvoslását föl sem mertük említeni, mindössze annyit kért 1876-ban az iskolaszék, hogy legalább jövőben ne csináltasson a város oly rossz szerkezetű padokat, hanem ahol szükséglet merül föl e tekintetben, ott újabb szerkezetű és szélszerűbben alakított padok és tanzserek alkalmaztassanak.

azonban az új iskoláépületek emelésevel e kérdés is utjalon napirendre kerül, s amennyire a város anyagi helyzete engedi, fokoztint ezen bajt is kell orvosolni.

Az újabb szerkezetű padok általán 2—2 gyermek számára vannak készítve, hogy a tanító minden munkásságát közvetlenül szemelhesse, s egy-egy iskolaterembe 40—50 hely kétfold ülésel bíró pad szükséges, vagyis 14 tanterembe per 45 darab—630 darab. Ha egy-egy ülő padot csak 10 forintjával számítottuk, az összes szükséglet padokra 6300 forint, s ehhez valami 700 ftl kell egyébb újabb szerkezetű tanzserekre.

Mélyen tisztelt Törvényhatóság!

Midőn a főmngörö hiányokát s a szükségletet összegyűjtve a főtebbségekhez részletesen és leplezetlenül fölítettünk, sorokésem akartuk a szükséglet anyagi áldozatok nagyságával a tettes törvényhatóság tagjait meggortenteni, hanem inkább célnél volt mindent összefoglalva kérép által annak, hogyan, mikor és mily áldozatok mellett emelkedhetik Baja város kulturális tekintetében azon magaslatra, hogy bárkinék büszkeséggel mutathatja majd, mint iskola föntartó, és külvárosi iskoláit, mint mely büszkeséggel hívatozik leányiskoláit, melyben a szomszédos megyékben is többen járják nemzetiség és vallás különbözőségei által gyermekeiket.

Az iskolaszék tagjai teljes tudatával bírnak feladatuk és teendőik fontosságának, s nem fognak kimélni sem időt, sem fáradságot népiskolák fölívragozása érdekében, csak a tettes törvényhatóság hozzá meg azon áldozatokat, melyek árán iskolaépületeinknek gyors orvoslását igénylő miseriál örök időre orvosolva lesznek.

Minél hamarabb beüledezők jelek orvoslásába, annak gyorsabban átesünk rajta, s ha a lefolyt 15 év alatt évenként csak 2—2 ezer forint tevék volna félre iskoláépítkezési ezélokra, ma már 30 ezer forintunk volna építkezésre.

azzá! mondá szánakozás legmélyebb hangján Bányó, mi alatt egész vajogát egy kínos érzélem lengte keresztül; bizonyára ez ilju sorsára és multjára gondolt.

— Hogy betyár lettem — kezdé szomorúan amaz — annak oka többféle; először bánatom, mely környeztet akkor, midőn megszülettem a vérhegy gymnasium tanulója lenni, innen neveztem is magam „Bánatosnak, — másodsor pedig az én természetemhez inkább a pusztá és az erdő, mint a szűk szoba falledt levegője fért: én szabadtan a miskolci rohamra alatt vagyok legboldogabb, máshol sohasem.

Szünet következett e szavak után, mely idő alatt a kínos emlékek mindkettőjökben újultak föl; a boldog ifju kor képzelmey, melyek im romba dőltek és a könnyelmység, mely színtén gyümölcsöt terme.

Valóban e két ifju között oly oráni hézag állott, mely csak is a titkos jóvő fiatal lelte-művének alakotása lehet: ök ifjúkorukban egymáshoz hasonlók voltak, s most im, az egyik a társadalom díszje és ünnepeit, míg a másik az emberiség szennyfoltja, a törvény áldozottja és örökre megvetett egyénység.

Itt a jóvő titokzatosossága, mely meghatón van képviselve, lehetetlen, hogy borzadnyak ne fussak át a gondolkozót így események bálványai, és ne legyen szülője a valóságosság, s a kóbel és szív a váltás tö urához ne küldjön töhöz és dicsőre annak böcsé alkotását.

En csendt Bányó szakítá félbe részkető hangon, áthavta a kegyeletet és tisztelt úgy a vissza emelkedés keserü valójának bekeverke okozott hatásait!

— Ugyan mond, miért lettél betyár?

miért szakítottál az emberekkel és miért üldözöl őket?

— Fű és szent czélul tűztem ki azt, hogy míg eröm engedi az embereket kikét és mindennél jobban gyűlölök — irtani! Igen meg utolsó magvát is szerettem megsemmisíteni, ha eröm lenne ahöz mert az ember míg él, a földnek inkább terbére, mint javára vállhatik, azért én, ha keresztel vithetnem borzasztó unaukamat, a holtak föl állva bocsánatot kérnek Istentől temetőért és azután magamat is közzöjk temetőm, hogy ne legyen én sem e föld lakója, hanem a halál gyermeke: ez a legfő óhajom nekem, ezért akarom a mennyire lehet el is érni, azért üldözök mindenkit, ki utamba kerül vagy én az övében! válaszolt hidegvérben, minden szánalmat és megilletődést nélkülözleg a betyár, kit most már régi nevéül nevezhetünk: Szeghy Gyula.

— Te szakítottál az emberekkel és üldözöl őket, pedig van-e a nagy mindenségben valami borzasztóbb és megvetendőbb események, mint az embertársak üldözése? van-e valami megindítóbb annál, midőn ártatlanul kell bűnözni és áldozatot esni a gyilkos vert szomszéd gyűverének? . . . Nincs! Oh ennel nincs semmi borzasztóbb! . . . mert az ember nem azért teremtetett, hogy embertársai gyilkának essék áldozatul, hanem igen is azért, hogy magasztos hivatásának eleget tegyen és azt beváltsa! . . . Azt érj, Gyula! nem szabadulj e tórről bármi módon is, hanem ne kísérjen utadon és meg sírjodba is a nép áttá és az áldozatok utódának sírjára, hanem inkább légy a társadalom embere és tölsd be magasztos hivatásodat! — mondá megindultan Bányó, kinek szemébe könyök csordultak ki.

— A társadalom tagjaként lenni? . . . magasztos hivatásomat betelteni? . . . ub

mi borzasztó nekem erre gondolni, mely kínos erzet futna be testemet, de nem tehetek semmit, mert én a társadalom embere nem lehetek: én rém a börtön nyeres levegője és a bilincsek borzongást keltő zörgése em a társas élet várt! . . . hivatásomat betelteni immár nem bírom másként, mint egy golyóval megsemmisíteni bánattal életem, ez lenne hivatásom és nem más — ezek között választhatok: a tömlőcz és halál; én inkább ez utóbbit választom! — válaszolt tördelmesen Gyula, mi közben a szemébe felcsillant könnyeket törlöte le.

— A tömlőcz és halál! . . . igen ezek várnak rád, a társadalom megszűnt számolásra, azonban a halál nem: de hogy pályád betelva legyen, tendőt nem más, mint megszabadulni az életől, mely keserü gyümölcsét eléggé élvezted és tövises, véges után eléggé jártál, nekéd szebb a halál az életnél! — mondá bizalmasan Bányó.

Szavadt hatnak rá, de hald előbb történetem, hogy síromba ne vigyem e borzasztó titkót és bűnt, melyet nekem senki, de senki sem bír megbocsátani.

. . . Bányó neje ez alatt némileg magához tért, mert látta a bizalmasságot, komoly következmények beállától tartani oka fény nem volt, sőt inkább szerette volna hallani a történeteket.

— Hogy rabló lettem, annak egyedüli oka, mint már mondtam a kizártság volt, mert nem akartam atyjám fejére szegyet hozva hazatérni, hanem előtértem szakítani a világgal, e téré léptem tehát, melynek kitűnési mivoltát és annak fájalmat érezt csak most látom be, de már későn; fájalmat későn, mert tann most már vagy a halál, ha pedig megérem öhajtok és maga-

mat az igazság szolgáltatás kezébe adom, a börtön vár.

Kizártságom után néhány napon czéltalanul barangottam Vérhegy utczában; nem láttam én akkor senkit és semmit sem, mert szegényemben meg léjemet nem mertem felelni, hanem a ridég földre szegedtem, majd meg emletem az erdőbe, hol igen sokáig mélytáram a természet alkotásán, de egyszerűnind föztöm a tervet arra, hogy vajon hogyan lehetnék én a puszták fővá; ilyenkor kínos érzélem futott át bennem, mert én nem e téré lettem hivata, hanem igenis oda, ha a tisztelt és becülést lehet megszerezni. Ez győzt megis a rossz, és én elhátroztam énem éltre lépni, hol ugyan a hirbeszést megterem, de az üldözés és megvetés meg nem szűnik.

— Elhagytam Vérhegyt és utamat beálthattam erdő fölé vettem, hol lemondok a társadalomról és hü kártya váramról, melyeknek romboldása csak egy szó egy porcz műve — és megkezdtem gyulázatos új életmet.

Feltaláltam azt; s azóta irtom pusztáim az emberekre, pedig azok nekem nem vét tétel, de a természet ellenállhatlansága ezt tenni kénytelen velem, pedig Isteneim esküszöm, hogy keblemet maragzotja a bűnök tudata és a párolgó vér öls mérgeként hat rá, midőn embertársamat előttem letretem és könyörögni látom; mi akkor nekem a jele, hogy annak eseteléséhez nem elegendő a szó, hanem a kóbel érzélem szükséges hogy érczen lehessen azt.

Rövid ideig tartó esztelen keletkezett, mely idő alatt a kínos fohászok emelkedtek az égge, hogy jobbulást, változást adjon eme szegényeknek; különösen Bányó neje volt elszerekenyűvel, mert hangosan zokogott, de

Az eddigi mulatságokat most kétszereszt érvel és buzgalommal kell pótolni, s ezért azon tisztelőtjes kérsz-fordul az iskolázók a tetes törvényhatóság, mondja ki a törvényhatóság, mint iskola fenntartó, miszerint:

1. Az Istvánmegye-Józsefvárosi iskolapéldét meg a jelen évben főlegintendő, illetőleg annak építés mielőbb megkezdendő, hogy az új iskolát megmelyítával meg lehessen az új nyitni, s a menyiben a jelen évre e célra megszavazott összeg elégtelen volna, a hiányzó részlet a jövő évi költségvetésbe felvendő.

2. Az úgynevezett Glück-féle iskoláépületben a négy szűk tanterem három tágas tanteremre alakítandó, s ez kizárólag leányiskolai célokra használendő, fiúiskolák pedig ideiglenesen is már a jövő tanévtől kezdve alkalmas bérhelyiségekben helyezendők el addig is, míg a város e célra épülettel fog rendelkezni.

3. A menyiben az iskolapéldétek a jövő nemzedék számára is emellett s így méltányos, hogy annak költségzeik a jövő nemzedék is hozzá járuljon, utasítások a tanács legelőbb 25—30 ezer forint 50 évi törlesztés melletti fölélére, melynek évi törlesztése (1200—1500 forint) az évi költségvetésbe felvendő.

4. Kuldjön ki a közgyűlés kebeléből egy 4 tagú bizottságot, mely az iskolázók által szintén kiküldendő 4 tagú bizottsággal egyetbe a tendék egymásutánjára és mikéntjére részletes javaslatokat készítsen, a szállás-homok részi fiúiskolák számára alkalmas helyiségről illetve telkéről epítkezésnél, s egyuttal a leendő népiszkolai építkezésknél az ellenőrzéssel és felügyeléssel legyen megbízva.

Ezen négy határozati javaslat elfogadása után kezességre vállal az iskolázók arról, hogy a királyi tanfelügyelő által felsorolt misérkek mielőbb orvosolva lesznek, — mért is javaslatnak elfogadását ismételtén a tetes törvényhatóság szíves pártolásaiba ajánljuk.

Baja város törvényhatóságának közgyűlése 1882. mártius hó 12-én.

Főispán úr a közgyűlés 10 órakor megnyitván a közgyűlést, üdvözi a megjelent tagozat, s előadja, hogy Dr. Hauser Mór polgármester hozzá, Bpestben egy kerényi adókat, melyben egészségi állapotát megrendültnek mondván, kéri, hogy részre méltányos nyugdíj szavazzassék meg, előadja egyuttal,

eme zokogásnak közepette is imádkozott Szeghyért.

Részletk hágon folytatta tovább a beszédét, szemében látható volt egy-egy könny-csepp, mi már a megtevést mutatta.

Kevéssel ezelőt vettem át a banda főnöki tisztét el „Bánatos“ nevetem már rögen.

— Tíz éve vagyok a puszták, a vadon gyermekek, de eme tíz év alatt elhullott könyveim ma patakok képeznek; de meg könyveim sem hasonlók a társadalom emberei elhullottai könyveikhez: mert mértégtelen gyilkos és ép oly feketék mint lelkütem.

— Irt, vigázi nem hoz sebben senki, magam vagyok utalva a felszántott sebet méreggel gyógyítani. Még csak egyet akarok felemlíteni, mi eddigelő tudt mindenké előtt — ugyanis első próbámat, e teren az én volt médotatom, Széplapú Rózsán követtem: 6 óráig gyilkolnak első áldozatú, e én első vakmérkő voltam még temetésére is elmenni az ott sírui borzasztó művem felett.

— Most már megtértek és fogadták tessék arra itt Isten egy aiant, hogy emberbaráti vért többé nem fogok ontani. Nem soha sem!

— Kérj hoesanatot a világ előtt te, mint kivél ifjúkoromban a baráti szónok kötelek szorosra szűrt össze — borzasztó tetteméiről és mond nekik, hogy megtértem: — Ezzel az erdő sűrűjében élűnt.

Baródyk egész valójukban megrendevide távoztak el és folytatták utjukat.

— Az érvizi erdő melletti uton egy fákerezt áll, melyen e szó olvasható nagybetűkkel: „A megteri.“
E sírdomb Szeghy Gyulák, ki felett már az ég ura hűletét mondott.

hogy Dr. Hauser Mór a múltban érdemeket szerzett, s hogy 13 évden keresztül szolgált a város községéért, s most köztudomás szerint egészségi állapota annyira megrendült, hogy további működése a jogos igényeknek nem felel, kéri a közgyűlést, miszerint méltányossággal szemponthó a közgyűlést kedvezőleg elintézzé.
Bresch: Először biz ház előadja, hogy minán az előterjesztésben emlekedtek a közgyűlést, melyneknyomán mikébből évi 600 forint nyugdíj megszavazását indítványozza azon korlátokkal, miszerint, ha talán magánjogi szakmókörök merülnek fel, a megállapított összegek a nyugdíjhoz kevessebbek.

A közgyűlés elfogadván az indítványt, helybenhagyja és megbeszélést végett a m. belügyminiszterinnal feltéjesztén rendezte.

A törvényhatóság e hó 16-án és folytatva 17-én tartott rendes havi közgyűlése számos, kevésbé fontos ügy elvitelétől a jelen alkalmatkor már a partok tomorúvá működtek, adja Isten, hogy huzalmas őszszertáráltal a fenyegető anyagi bonyodalnak előhátrálók legyenek. — 8.

Különfélék.

■ Személyi hír. Mészáros Ánndor tankurteri főigazgató úr iskola vizsgáztató és felügyelőjelet gyakorolva — városunkban időzik.

■ Dr. Hauser Mór, városunk polgármestere, megrendült egészségi állapota miatt nyugdíjaztatásra folyamodott. — Folyamodványát a m. városi tanács közgyűlés tárgyalta, s tekintetbe véve 14 évi szolgálati idejét, 600 forint évi kezgyújt — kivételesen nyugdíj czímen — megállapított.

■ A zirc-elzszterencia rend hajai főgymnasiunának tanulóit által — segélyegyletük javára f. hó 25-én rendezendő hangverseny iránt az érdeklődés igen nagy, a jegyek egy része már is el kelt. Hosszú, hogy a közgyűlés, a nemcs ezel tekintetéből nagy számmal fog megjelenni, a mindenestire bejednek ígérközö hányversenyre.

■ Bajai város főpáczterem felállításán 2900 Ft. Háromszáz szobor költségének (2000 Ft.) részesehez eddigelő következő kegyes adakozók járultak: Baja város törvényhatósága megszavazott a városi pénztárból 1000 forint, bajai l. négyelt 200 forint, István Látinovic János 140 forint, özv. Látinovic István 300 forint, néh. Kubinszky Mihály püspök 50 forint, Látinovic Gábor kanonikusként 50 forint, özv. Hepp Anna 20 forint, Pálaszovics Antalné 21 forint, bajai taksarék-pénztár 25 forint, bajai közhönség-segélyző egyület 20 forint, Látinovic-Tury Teréz 15 forint, Sarkány Solonia 20 forint, özv. Bohm Anna 20 forint, özv. Zalinszky Anna 13 forint, Tóth Jozsef sz.-istváni plebeanus 15 forint, Pilger Nándor vaskuti lelkes 10 forint, özv. Vöröcz Teréz 10 forint, Kopeckez Mária 10 forint, Pankovics Bránd 10 forint, Müller-Johann 10 forint, a társad.-novendekek 12 forint 10 kr. néh. Látinovic Miksa 10 forint. (Folyt. kov.)

Berényi Dániel, apát pleb.

■ Tóth Kálmán szobrára folytatódott adakoztat: Debreczen város 77 forint, Makó város 2 forint 80 kr.

■ A „Bajai Ifjúsgági-egylet“-ben m. vasárnap tartott felszavassan az egye l. tagozok szép számban jelenek meg s érdeklődéssel hallgatták végig előadókinkétek beszámolóját keletkezéstől és fejlődéséről sok figyelmet s szakavatottsággal írt értekezést.

— Mint értesülünk, legközelebb ismét lesz felszavassan nevezet egyetben. — Kivánatos!

— Tűz volt szerén, f. hó 15-én a szállás kúrtvosreszében, a hol rövid negyelt óra alatt 5 ház lelt a lángok martaléká.

— A tűz támasásának oka — mint értesülünk — gyermekek pajkosság, a melynek következtében 7 család lelt kolossz lossé: nem lehet előlege figyelmébe ajánlani az anyáknak, hogy gyermek-ek elől a gyújtószert tártssék, mert legtöbb tűz támasásának oka abban keresendő, hogy a gyermekek a gyufával játszanak.

* Az Idel tájczozás nálunk f. évi aprihó 22-ik és következő napján ejtetik meg, a mire a hadköteléseket annál inkább figyelmeltézzé, mert az indokolatlan elmaradásra az 1878. V. t. szögúra büntettesétek szab.

■ Tóth Kálmán szobrára adakoztat: Turi János kirótszág lakó úr: 10 forint, Lajny József 10 kr., Erdős Miksa 10 kr., Lengyel Ferenc 20 kr., Pócsy János György 10 kr., Benkóts 20 kr., Novák Antal 20 kr., Visegrádi 20 kr., Gál János 20 kr., Gábris P. 20 kr., Lengyel K. 10 kr., Székelys Lajos 10 kr., Francziska P. 20 kr., Kovács E. 20 kr., Pál Gábor 20 kr., Parrag B. 20 kr., Lauder J. 20 kr., Horváth Gy. 10 kr., Gyurkovics P. 10 kr., Lauder F. 10 kr., Farkas 10 kr., Hirt E. 20 kr., Lickemberger E. 10 kr., Nukás H. 10 kr., Czetti J. 20 kr., Károly P. 20 kr., Kovács I. 10 kr., Ivics S. 10 kr., Borkovits M. 10 kr., Balázs J. 10 kr., Urbán 10 kr., Petrágyi Boldi 30 kr., Cséky A. 20 kr., Csáky A. 20 kr., Szabó K. 20 kr., N. S. N. 20 kr., Kubina I. 20 kr., Klámbér B. 20 kr., Gál János 20 kr., Gál Mihály 20 kr., Székelys J. 20 kr., Varga L. 20 kr., Gaspáry E. 20 kr., Kapcsa I. 20 kr., Bajor K. 20 kr., Keszécsy P. 20 kr. mely összeget Szendrői Lajny órában átöztögláltattuk.

■ Pályázat. A bács-budrogh-megyei gazdasági egyesület Zomborban május 28—31-én rendezendő állat- és gépkállítás helyiségeknek közpotesre pályázatot hirdet. A tervek alult tikárni, mint az elnök megbízottjánál, megtekinthetők. Szükséges:

158 méter hosszú feltételeit nyitl állás; 100 méter hosszú marhaok; 74 méter hosszú halmi kerítés; 100 méter hosszú feltételeit gépszín. A költségvetés 1400 frít van kivétel. Vállalkozói ajánlatukat f. évi ápril 15-ig alultl tikárhoz evezeték. A megbízott közlés lesz 200 frt. érdekeket letesszi. Az anyagok kibszavassás után övi maradnak. Ugyanó esetleg a vendégölt is kivethet. Zombor, 1882. március 12. Szendrői Gyula, kiáll. végr. biz. elnök. Dr. Molnár István Lajos, kiáll. tikár.

Irodalom.

■ Liszt Ferenc „A Budapesti Munkácsy-ünnepélyekhez“ czímen nagydarab munkáját írt zongorára, mely már legközelebb meg fog jelenni Tábozsky és Parsch nevez. zeneműkereskedés kiadásában.

■ „Könyvzáró“ című zeneszerzőmunkáját meg Tábozsky és Parsch kiadásában; zongorára szerze s Lázár Lászlóné szül. Njiri Erzsébet úrnőnek ajánlá Szentgy. Gyula; ára 1 forint.

■ Ujzeneműk. Tábozsky és Parsch zeneműkereskedésben Budapestben megjelent „Margaritszék rózsák“ eredeti czárdás. Zongorára szerze Nikolich Sándor. Ára 1 frt.

Es. kir.
DUNA-GŐZHÁJAZÓ ÁSI TÁRSULAT
pósta- és személyszállító hajóinak
MENETRENDEJE.
Érves 1882. évi március 15 től további útdékedésig.

Pósta hajómenetek:
Bajarl Budapestre: kedden, szótörtökön és vasárnap reg. 4 órakor.
Bajarl Gálczára: szerdán, pénteken és vasárnap reggeli 6 órakor.
Személyszállító hajómenetek:
Bajarl Budapestre: naponta 4 órákor délután
Bajarl Mohácsra: naponta 8 órákor este.

Üzleti tudósítás.
Baja, 1882. márcz. 15-én.

Buza	11.80
Bab	8.30
Zab	7.30
Árpa	7.40
Rizs	8.50
Köles	5.90
Kukoricza	6.75

Az árak 100 kilogr. után.

Felolós szerkesztő: Csereba Ferenc.
Főmunkatárs: Devich László.

MATYONKI-FÉLE
BUDAI KIRÁLYI
RESERFORRÁSOK
Daák Ferenc-lórász, Hunyady Mátyás-lórász
Sul-lórász-lórász, Graf Széchenyi István-lórász
Matyónki és Wille, Budapest
Kapható minden könyvgyűjtőben és könyvtárban

BEFEKTETÉSI
és
JÁTEK - BEVASARLÓ
szabad játékok, társulatók és osztlétekek
mindenben kombinálhóan — eredeti árforlyam mellett az
Austria-Magyarországra egyenlő irnyadól
BÉCSI TÖZSÉRE
pontosan és teljesen megbízhatóan összekezi a „LEITHA“ bankhoz (állam) Bécsben, Schottengürt 16. sz. Ertekezétek, sürgősnyakok a „Leitha“ és pénzügyi és sorolók lapnak mutatványsszámával, valamint tartalomsúl rőpírat (az összes európai sorolók-terveket a tervezet, jätéknek) és papírsul. stb. magyarországi tartózkodás) hűmentés és ingyen.

Pályázati hirdetmény.

A bács-budrogh-megyei gazdasági egyesület részéről ezen a titkárki állásra pályázat nyitrik.

Feltételek: Szakközépzettség, a magyar, német és szerb nyelvi bírása.

Kötelességek: A fogalmazás és iródi teendők végzése, továbbá egyleti ezüdtől a megye évenként többszöri beutazása.

Az állomás javadalmazása:
1. Évi készpénz fizetés 1000 frt.
2. Egyleti ezüdtől tett utazások alkalmával 5 forintnyi napidíj és az uti költség. Ezen felül pedig a menyiben az illető az egyleti pénzár kezelésével is megbízhatók — az évi fizetés 1200 forintra kiegészítettek. Ez esetben 1000 frt.avadék letétele szükséges, és pedig akár pénzben, akár állampapírban.

A szerződés a választmány által történt megválasztás után három évre felől kötésös felmondás mellett alulírott kötésök meg, mint a kihely a felszerelt helyomóványok bezáról f. évi április hó 24-ig intézendők.

VOJNICH JAKAB,
egylet első alulók
Budapest, Sándor-utca 9. sz.

Ertesítés!
Van szerencsem a n. é. közönség részre tudomására hozni, miszerint f. év március hó 15-én helyben letelepítőleg, ugyanott orvosi gyakorlatomat megkezdétem.
A budapesti sot. Kochus kiróházban hosszabb ideig mint gyakoroló mint kövölt, ott szerzett tapasztalataimat, az ujabbkori orvosi tudomány vívmányai nyomán alkalmazott gyógykezelésemet szíves készséggel beosztom a szenvedők rendelkezésére; s jellemzően egyes eljárásom által a n. é. közönség bizalmát és kegyes pártfogását meghívandó kérdeméllyel egykezemdem.
Baja, 1882. évi március hóban
Mely tisztelettel
DR. STERN IGNÁC,
orvos,
székes, szerkesztő, szülész-tudor.
Lakás:
Főter, Ba Jirach Hermann úr házában.

A LEGJOBB szivarkapapír LE HOUBLON
FRANCZAI SZÁRNYALU
Tűzfórtól óvátik a l. közönség!
Csak gyűy valódi szivarkapapír, ha minden lap LE HOUBLON jelet visel s börtökbe alább vedlegje s signaturával van ellátva.
GAWLEY & HENRY, 10 rue de Valenciennes, PARIS.
PAPIER A JANSON, LE DRAPEAU NATIONAL.
Coutur Math.
États sur Mat.

MATYONKI-FÉLE
legnagyobb egyetben
SAVANYÚ-KÜT
legjobb Asztali-és üdítő ital,
kifőgő tartalmú, könnyen, gőge hajgálók,
gőmör és helyg huzatnál.
ÉDECSÉK (az enyisszús előségiésére).
Matyónk Henrik, Karóházban (Csehszavag).

Hirdetések.

Életet és egészséget ismét visszanyerve!

Az egész Európában gyógyhatásosaknak elismert Hoff János-féle malátagyógykészítményeknek használata által.

(Egy felülült saját szája vallomása.)

Császárok, királyok és fejedelmek által 56-szor kitüntetve.

Csaknem minden európai állam cs. kir. udv. szállítója: **Hoff János** urnak, kir. bizományi tanácsos, a cs. kir. koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, a fobb porosz és német rend lovagjának, a Hoff János-féle malátakivonat feltalálója s egyedüli gyártójának. Európa legtöbb fejedelme udvari szállítója: **Bécs, Gyárhelyisége: Grabenhof, Bräunerstr. 2. Iroda és gyári raktárhelyiség: I. Graben, Bräunerstrasse 8.**

Hála gyógyjelentés.

B r a i l a (Románia). Kérek gyorsan 13 palack Hoff János-féle malátá egészégi sört s három zacskó (kék papirosban) nyáktoldó malátá-mellékorkkát, miután a hölgy, kinek ezen Hoff János-féle egészégi-sör rendeltetve van, valóban e nélkül már nem is élhet, vagy legalább e nélkül egyetlen egészséges napja sem volna. Mély tisztelettel **Borghetti A.**

Hivatalos gyógyjelentés.

Berlin, az új lakánnya kórháza, a tüzer-utcában. A kitűnő Hoff-féle malátakivonat egészégi sörnek, mely a sebestülteknek oly jót tett, hogy azok azt nem örömet nélkülözik, egy újabb szállításért kéri fel őt az ápoló hölgyek nevében **ROON,** miniszter.

Ó V Á S!

Egyedül csak Hoff János-féle malátakészítményeket kérjünk, a csász. kir. kereskedelmi törvényszék által Ausztria-Magyarországon bejegyzett védjeggyel (a feltaláló arcképe). A több nem valódi gyártmányokból hiányzanak a gyógyfügyanyagok, s a Hoff János-féle malátá-gyártmányok helyes készítés módja. S az orvosok véleménynyilvánítása szerint káros hatásuk is lehetnek. A valódi Hoff János-féle malátamellékorkkák kék papirosban vannak.

Főraktár Magyarország részére: **BUDAPEST ZSIBÁRUS-UTCZA 7 SZÁM.**

Főraktár Baján: **Michits István** urnál. Továbbá Cservenkán: **Knefely F.** Kaloosán: **Behr B. Lipót.** Mohácsán: **M. Schlesinger.**

Szabadkán: **Özv. Stojkovits Döme** és Zomborban: **Gallé Emil** gyógyszerész urnaknál.

A legolcsóbb, legterjedelmesebb, legdiszesebb magyar hetilap.

Egészen ingyenes regénymelléklettel

külön »Divatlap« és külön »Gazdasági és háztartási« lap!

Gyönyörű jutalomképek. Megjelenik tizezer példányban.

Előfizetési felhívás a

„Képes Családi Lapok“

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

A „Képes Családi Lapok“ 1882. április 1-én a negyedik évfolyamnak új negyedébe lép. Ez alkalomból felhívjuk az olvasó közönség figyelmét közkedveltségben álló szépirodalmi képes lapra. — A „Képes Családi Lapok“ hetenkint három ivnyi tartalommal, legdiszesebb kiállításban, esinos szines borítékban jelen meg. — Minden száma sok művészi kivitelű képet hoz. — A főlapban közöl elbeszéléseket, költeményeket, rajzokat,

egy kitűnő eredeti regényt, életképeket stb. Minden számhoz egy ivnyi külön regény-melléklet könyvalakban. — Havonkint a „Nővilág“ című divatlapot és „Gazdasági és háztartási lapot“ is hoz ingyenes mellékletképen. — A borítékon sok érdekes, mindenfajta talányt közöl. — Kérdések, Feleletek, Ajánlatok stb. ez. rovatok állnak a közönség rendelkezésére. —

Minden negyedévben gyönyörű szines műmelléklet egészen ingyen.

Már ez évfolyam 6-ik számához

S Z. P R I E L L E K O R N E L I A

és a 24-ik számhoz

Felekiné-Munkácsy Flóra

jeles művésznőink színnyomatu diszes arcképeit adtuk előfizetőinknek egészen ingyen.

Mutatványszámot kívánatra bárkinek bérmentre küld a kiadóhivatal.

Előfizetési ár: Egész évre 6 forint. — Fél évre 3 forint. — Negyed évre 1 frt 50 kr.

MEINER VILMOS kiadóhivatala Budapest, papnövelde-utca 5-dik szám.